

Pengerb - WA64835042 / SE674012-153244

Vattenkategori

Vattendrag

Län

Dalarna - 20

Typ

Vattenförekomst

Gävleborg - 21

Distrikt

2. Bottenhavet (nationell del) - SE2

Kommuner

Falun - 2080

Huvudavrinningsområde

Gavleån - SE52000

Längd (km)

Sandviken - 2181

3,7

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA64835042>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Version: Beslutad

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav** God kemisk ytvattenstatus**Undantag - Mindre stränga krav**

Bromerad difenyleter

Kvalitetskrav Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus**Tidpunkt****Påverkanstryck**

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet**Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)****Skäl**
Omöjligt**Halt som ska uppnås****Nuvarande halt****Enhet**

5

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE). Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus.

Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för PBDE ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet**Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)****Skäl**
Omöjligt**Halt som ska uppnås****Nuvarande halt****Enhet**

21

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg). Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för Hg ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

ReferenserThe National Swedish Contaminant Monitoring Programme for Freshwater Biota, 2018 Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten **Statusklassning****Status ?**

- Ekologisk status

 God

- Tillkomst/härkomst

 Naturlig

- Kemisk status

 Uppnår ej god**Klassificering****Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?**

Påväxt-kiselalger

 Ej klassad

IPS-index för Kiselalger

 Ej klassad

ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar

 Ej klassad

Bottenfauna

 Ej klassad

ASPT	☐ Ej klassad
DJ-index	☐ Ej klassad
Fisk	☐ Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIX)	☐ Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	☒ Hög
Förurning	☒ God
Särskilda förorenande ämnen	☐ Ej klassad
Koppar	
Zink	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	☒ Måttlig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	☒ Måttlig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	☒ Hög
Specifik flödesenergi i vattendrag	☒ Hög
Volymsavvikelse i vattendrag	☐ Ej klassad
Avvikelse i flödets förändringstakt	☐ Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	☒ Hög
Vattendragsfårans form	☒ Hög
Vattendragets planform	☒ Hög
Vattendragsfårans bottensubstrat	☒ Hög
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	☒ Hög
Vattendragsfårans kanter	☒ Hög
Vattendragets närområde	☒ God
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	☒ God

Kemisk status

Prioriterade ämnen	☐ Ej klassad
Bromerad difenyleter	☒ Uppnår ej god
Kloroalkaner, C10-13	☐ Ej klassad
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☒ Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

Punktkällor - reningsverk

Punktkällor - Bräddning

Punktkällor - IED-industri	
Punktkällor - Inte IED-industri	 Betydande påverkan
Punktkällor - Förorenade områden	
Punktkällor - Deponier	
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	
Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	
Diffusa källor - Jordbruk	
Diffusa källor - Skogsbruk	
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	 Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	
Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för industri	
Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft	
Vattenuttag eller vattenavledning - annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattnings	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - Annat	 Betydande påverkan
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föräldrade	 Betydande påverkan
Förändring av hydrologisk regim - jordbruk	
Förändring av hydrologisk regim - Sjöfart	
Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft	
Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning	
Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk	

Förändring av hydrologisk regim - annat

Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

Ej klassad

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet.

Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (6 st)							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737238 - 579938	Ökning Habitat ha	0,5 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737200 - 580002	Ökning Habitat ha	1 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737185 - 580900	Ökning Habitat ha	2 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6736884 - 579322	Ökning Habitat ha	0,4 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6736953 - 578910	Ökning Habitat ha	0,3 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder vid vägpassage Lillån	Omläggning/byte av vägtrumma	6736916 - 579411		1 st	2020 - 2027		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (7 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Hänsyn i skogsbruket - miljögifter	Information	Gävleborg		1 st	2014 - 2021		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737238 - 579938	Ökning Habitat ha	0,5 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737200 - 580002	Ökning Habitat ha	1 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6737185 - 580900	Ökning Habitat ha	2 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6736884 - 579322	Ökning Habitat ha	0,4 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder Lillån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6736953 - 578910	Ökning Habitat ha	0,3 m	2020 - 2027		
Åtgärd av vandringshinder vid vägpassage Lillån	Omläggning/byte av vägtrumma	6736916 - 579411		1 st	2020 - 2027		

Genomförda åtgärder (4 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Flaggor	Totalkostnad
Fiskvägar Annasbäcken	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskvägar Annasbäcken			2001 -		
Fiskvägar LILLÅN	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskvägar LILLÅN			2000 -		
Justering av omlöp- Pengerbäcken	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Justering av omlöp- Pengerbäcken			2011 - 2011		
Pengerbäcken-Utrivning trumma	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Pengerbäcken-Utrivning trumma			2007 - 2007		

Skyddade områden

Område

Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor

EUID

SELK001

Områdestyp

Avloppsvattendirektivet

Typtillhörighet

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	2LM
Limnisk vattentypsregion	Norra Sverige ≤ 200 m (2)
Tillrinningsområdets storlek (km ²)	≤ 100 (L)
Vattendraglutning (%)	0,1 - 2 (M)

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version

SVAR_2012_2

SVAR_2016_4

Datum

2012-11-08 09:07

2019-05-16 08:57

Cykel

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Preliminär vattenförekomst

Preliminär vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Gävleborg

E-post

miljoanalys.gavleborg@lansstyrelsen.se

